

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5 (3)

ISSN: 2992-8982 <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, may.
3-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHGA QARATILGAN HAYOTIY TASHABBUSLAR.....	12
Muxiddin Kalonov	
O'ZBEKISTONDA NAQDSIZ TO'LOVLAR ULUSHINING OSHISHI VA PUL MASSASI NAZORATI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	28
Pardayev G'ayrat Jabbor o'g'li	
BUXGALTERIYA HISOBINING PAYDO BO'LISHI VA RIVOJLANISHI HISOB SIYOSATINING SHAKLLANISHIDA ASOS SIFATIDA.....	34
Abduvaxidov Farxod Tuychiyevich	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TASHKILOTLARIDA ICHKI SIFAT NAZORATI STANDARTLARINI RISKKA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	41
Bobonarova Kamola	
SANOAT KORXONALARINING INVESTITSION-INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI.....	47
Azizova Habiba Arslonovna	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA RAQAMLI DAVLAT XIZMATLARINI KO'RSATISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	56
Yusupova Dilbar Mirabidovna	
KARBOHOVYIE KREDITI V AGRAPNOM SEKTOPE KAK INSTRUMENT RAZVITIYA ZELENOY EKONOMIKI UZBEKISTANA.....	61
Abdullaeva Zaynab Ruslanovna	
BUXORO ZINDONI VA BOLO HOVUZ ANSAMBLI MISOLIDA TARIXIY OBIDALARNING BARQAROR TURISTIK SIG'IMI TAHLILI.....	66
Shodiyeva Moxichehra Shokir qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI.....	73
Ravshanjon Azimovich	
O'ZBEKISTONDA UMUMIY O'RTA TA'LIM TIZIMI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA BUXORO VILOYATI TAHLILI.....	80
Davidxodjayev Oybek Obidovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION KREDITLASHLASHNING AMALDAGI HOLATI VA ISTIQBOLLARI.....	85
Abdurashidova Mohidil Qodir qizi, Karimova A.	
IQTISODIYOTNI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA DXSH ASOSIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNI BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOLARI.....	91
Toxirov Jaxongir Maxmudjon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA UY-JOY QURILISHI VA IPOTEKA KREDITLASHNING O'ZARO BOG'LIQLIGI.....	96
Turopova Nigora Xolmurod qizi, Safarova Dilrabo Baxriddin qizi	
ESG INTEGRATION AND GREEN FINANCIAL ANALYSIS: A NEW METHODOLOGICAL APPROACH TO CORPORATE FINANCIAL SUSTAINABILITY.....	100
Erkin Temirovich Shodiev	
THE CURRENT STATE OF DIGITALIZATION OF TOURISM IN UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ITS DEVELOPMENT.....	105
Bekmurodov Bakhtiyor Farkhodovich	
TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHDA OPTIMALLASHTIRISH ZARURATI VA YO'NALISHLARI.....	113
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	

АХОЛИ ИСТЕ’МОЛ МАДАНИЯТИ ВА МИЛЛИЙ ИQTISODIY O’SHIGGA TA’SIRI	118
Rustamov Sheroz Oblokulovich	
ISHLAB CHIQRISH OMILLARINING IQTISODIY O’SHIGGA TA’SIRI: KOBБ–DOUGLAS MODELII ASOSIDA EKONOMETRIK TAHLIL	123
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
BARQAROR SHAHARSOZLIK RIVOJLANISHIGA ERISHISHDA QATTIQ CHIQINDILARNI KOMPLEKS BOSHQRISH	129
Firas Halawani, Feruza Insavaliyeva	
СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РЕАЛИЗАЦИИ НА НАЦИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ КЛЮЧЕВЫХ МЕЖДУНАРОДНЫХ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ СОГЛАШЕНИЙ, СВЯЗАННЫХ С ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ, В УЗБЕКИСТАНЕ И СОСЕДНИХ СТРАНАХ.....	139
Шафикова Луиза, Ойбек Камилов	
ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА УЗБЕКИСТАНА: ОЦЕНКА ТЕКУЩЕГО УРОВНЯ И ПОТЕНЦИАЛА РОСТА	150
Омонтурдиева Диёра	
YER VA SUV RESURSLARINI INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQRISHDA DRONLARDAN FOYDALANISH.....	155
Matkarimov Mansur	
YASHIL INVESTITSIYALAR BOZORI MEKANIZMINING DASTAKLARI	161
Ziyodullayeva Gulasal Akmal qizi	
СТРАТЕГИЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ И УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА ПОСРЕДСТВОМ HR-БРЕНДИНГА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ПРАКТИКА РЕАЛИЗАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	167
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
KAMBAG’ALLIKNI MONETAR VA KO’P O’LCHOVLI BAHOLASH METODOLOGIYASI ASOSIDA IQTISODIY O’SHIG STRATEGIYALARINI KONSEPTUAL TAKOMILLASHTIRISH	173
Sotiboldiyev Asadbek Hasan o’g’li	
QURILISH SANOATIDA RESURS TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO’NALISHLARI.....	179
Utbasarov Doniyorjon Baxtiyorovich	
KICHIK BIZNESDA XIZMATLAR SOHASINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI.....	188
Raximov Zafar Komilovich, Mamatazimov Jaloliddin Sherzod o’g’li	
MANAGING DIGITAL TRANSFORMATION IN PRIMARY HEALTHCARE: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	192
Ashurova Sitora Xusnitdin qizi	
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАВОВЫЕ ПРОБЕЛЫ В УПРАВЛЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ ВОД В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	197
Тиллахуджаев Аббосхон, Дилфуза Шакирова, Мухамедалиева Сайёра, Ойбек Камилов	
JAHON ME’MORIY MEROSIDAN TURIZMDA FOYDALANISH: DOLZARB MUAMMOLAR, ZAMONAVIY YECHIMLAR VA ISTIQBOLLI TAKLIFLAR.....	208
Qilichov Muhridin Husniddin o’g’li	
IMPROVING SALES PROMOTION STRATEGIES FOR UZBEK EXPORTERS IN DEVELOPING FOREIGN MARKETS.....	217
Aziz Kurbanovich Abdullaev, Rustamova Madina Baxrom qizi	
ENVIRONMENTAL DEGRADATION AND CARBON EMISSION: INTERCONNECTED LINKS WITH ECONOMIC GROWTH IN POST-SOVIET.....	222
Rajabova Malika Nuriddin qizi	
NATIYAGA YO’NALTIRILGAN BUDJETLASHTIRISHGA OID ILMIY QARASHLAR VA YONDASHUVLAR	230
Qosimova Gulyar Axmatovna	

ТРАНСГРАНИЧНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН.....	236
Наурызбаев Алиакбар Рустамович	
ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ	239
Усманова Зумрад Исламовна	
KIMYO SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH CHORALARI	242
Muxammadiyeva Munira Zaynabuddinovna	
QISHLOQ UY-JOY QURILISHIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINING AHAMIYATI.....	248
Xannarov Komiljon Karimovich	
TIBBIYOT MUASSASALARI FAOLIYATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA VAZIFALAR TAQSIMOTI TAMOYILLARI.....	253
Saidov Suhrob Shodmonovich	
HUDUDIIY IQTISODIY INTEGRATSIYA RIVOJLANISHINING XORIJIY TAJRIBASI VA MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI UCHUN AHAMIYATI.....	257
Akbarova Kamola Akmaljonovna	
MOLIYAVIY TAHLIL AXBOROT BAZASINING KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIRI	263
Karimov Eminjon Gopardjonovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	270
Shermatov Axror Abdixakimovich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA ENERGIYA SAQLASH TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	275
Ergash Bobobekov	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARIDA ISLOM MOLIYASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	281
Yo'ldoshev Jamshid Nu'monovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI SAMARALI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	285
Qurbonova Rahima Jamshedovna	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI ISH O'RINLARINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	290
Ibroximova Nafosat Abdusattor qizi	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA QAYTA ISHLASHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	297
Raximov Zikrullo Soyibjon o'g'li	
RAQAMLI MUHITDA REKREATSION XIZMATLAR MARKETINGINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	302
Usmanova Zumrad Islamovna	
WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATIONAL SERVICES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	306
Iskhakova Sarvar Ayubovna, Amriyeva Shahzoda Shukhratovna	
BARQAROR TURIZMGA ERISHISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	312
Baxtiyorov Javlon Fazliddin o'g'li	
MEVA MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING ZAMONAVIY TIZIMI.....	316
Yusufova Laylo G'ayrat qizi	

AHOLISI ZICH JOYLASHGAN HUDUDLARDA QISHLOQ JOYLARINING BARQAROR RIVOJLANISHI: NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLAR.....	325
Yusufjonov Jahongir Ilxomjon o'g'li	
СТРАТЕГИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ В ФИЛОСОФИИ СТОИЦИЗМА И СОВРЕМЕННОЙ ТЕОРИИ СТРАТЕГИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВЗГЛЯДОВ МАРКА АВРЕЛИЯ И КОНЦЕПЦИИ СТРАТЕГИРОВАНИЯ ВЛАДИМИРА Л. КВИНТА.....	329
Норкулов Суннатбек Алишерович	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	335
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich	
MAMLAKATIMIZDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA QULAY BIZNES MUHITINING TA'SIRI.....	341
Vahidova Gulhayyo Arzi qizi	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BANK KREDITLARI BILAN TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	347
Raxmanova Ilmira Rustamovna	
SAVDO KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MA'LUMOTLAR TAHLILI VA MAQSADLI MARKETINGDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI.....	354
Toxirov Javlon Raximovich	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARNI TARKIBIY QISMLARI BO'YICHA BAHOLASHNING MUHIM OMILLARI.....	361
Arslonov U. U.	
RESURSLAR TA'MINOTI TIZIMINING TASHKILY-IQTISODIY XUSUSIYATLARI.....	367
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	
JAHON SAVDO TASHKILOTI TAMOYILLARI ASOSIDA SOLIQ SIYOSATINI MUVOFIQLASHTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI.....	373
Saitqulov Suxrob Shavkatovich	
TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARNING KREDIT QOBILIYATINI BAHOLASH UCHUN SKORING MODELIDA SUN'YI INTELLEKTNII JORIY ETISHNING AHAMIYATI.....	380
Komiljon Karimov	
OLIY TA'LIM VA AMALIYOT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI ASOSIDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINI TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI.....	386
Karimova Xurshida Raximovna	
QO'RIQLASH DEPARTAMENTIDA SOLIQ YUKLAMASINING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI VA UNI ICHKI MOLIYAVIY NAZORAT HAMDA AUDIT NUQTAYI NAZARDAN TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	390
Salimbayev Mirsohibjon Mirsodiq o'g'li	
ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	396
Ли Марина Рудольфовна	
O'ZBEKISTONDA YER RESURSLARINING AGRAR IQTISODIYOTGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH.....	402
Xoshimova Sevara Baxromovna	
FARMATSEVIKA IMPORT KOMPANIYALARIDA REKLAMA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH: "SHINING IMPEX" AJ MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	410
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna, Nurullayev Ilyosbek Xojiabdulla o'g'li	
HUDUDIY IQTISODIY O'SISHNI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	417
Turayev Baxtiyor Ergashevich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	421
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi	

QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDIYALARINING MOLIYAVIY NATIJALARGA TA'SIR KANALLARI VA ULARNI HISOBDA AKS ETTIRISH MASALALARI	427
Davronbek Matyakubovich Matkarimov, Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	
O'ZGARUVCHILAR O'RTASIDAGI MUNOSABATLARNI REGRESSIYA MODELLARI ORQALI AMALIY TAHLILI	432
Sakiyeva Ozoda Batirovna, Xushvaqtova Dilfuza Ramazon qizi	
INSON KAPITALIGA YO'NALTIRILGAN INVESTITSİYALARNI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	437
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KRIPTO-AKTIVLAR AYLANMASINI RIVOJLANTIRISH HAMDA BOZOR MUNOSABATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	444
Khakimov Bekzod Ilhomjonovich	
O'ZBEKISTONDA MADANIYAT VA SAN'AT TA'LIMI MUASSASALARINI DAVLAT TOMONIDAN MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	453
Atabayeva Yulduz Baxtiyar qizi	
ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ В УЗБЕКИСТАНЕ	457
Ким Елена Радионовна	
O'ZBEKISTONDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI BOSHQARUV SAMARADORLIGI: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	464
Abdurasulova Zarina Sayfiddin qizi	
STRATEGIC MARKETING CAPABILITIES AND ENTERPRISE COMPETITIVENESS IN DIGITAL PLATFORM ECOSYSTEMS: A CONCEPTUAL SMPC MODEL FOR EMERGING MARKETS	471
Bakhtiyor Ruziev Eshmuminovich	
ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ	477
Усманова Зумрад Исламовна	
UGLEROD CHIQINDILARINI KAMAÝTIRISHDA YASHIL INVESTITSİYALAR AHAMIYATINING NAZARIY ASOSLARI.....	480
Jumaniyozov Feruzbek Dilshod o'g'li, Niyozmetov Doniyor Rejabbayevich, Majidov Jamoladdin Komoliddinovich	
MEHMONXONA XO'JALIGI SUBEKTLARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI.....	485
Gulomqodirova Ma'muraxon Saydumarxon qizi	
QISHLOQ MANZILGOHLARINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING MOHIYATI VA NAZARIY JIHATLARI	492
Xusanova Sevara Shavkat qizi	
QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION-INVESTITSION BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	499
Raxmatillo Mirolimovich Egamov	
MOLIYAVIY HISOBOTNING KOMPILYATSIYASI BO'YICHA TOPSHIRIQLARNI BAJARISH TARTIBI.....	503
A.Z.Avlokulov	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING MOHIYATI, TASNIFLASH MEZONLARI VA SHAKLLARI	507
Ibragimov Aziz Turayevich	
IJTIMOY OMILLAR ASOSIDA BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING AFZALLIKLARI.....	514
Isroilov Xurshidbek Rustambek o'g'li	
AVTOTRANSPORT XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALAR FAOLIYATI HAMDA ULARDA SAMARADORLIKNI BAHOLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	521
Raximov Azamat Hamroqulovich	

КО'П QAVATLI UY-JOY OBYEKTлари LOYIHASINI AMALGA OSHIRISHDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	525
Xikmatov Xakimxon Xamzaevich, Xalilov Nimatillo, Fattoyev Orzujon Xudoyqul o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	530
Djumaniyazova Shaxnoza G'afurdjanovna	
MINTAQA SHAHARLARIDA SANOAT ISHLAB CHIQRISH DARAJASI TAHLILI.....	535
Ne'matov Ne'matulla Erkinboyevich	
СТРАТЕГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ В ЭПОХУ ЦИФРОВИЗАЦИИ: КАК СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ ФОРМИРУЮТ ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ.....	539
Убайдуллоева Сабрина Кодыровна	
NAVOIY VILOYATIDA MEHNAT RESURSLARIDAN FOYDALANISH HOLATINING IQTISODIY TAHLILI.....	545
O'roqov Mamurali Odil o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH VOSITASI SIFATIDA.....	551
Ramazonov Zafar Ulug'bekovich	
O'ZBEKISTON VILOYATLARIDA TURISTIK XIZMATLAR EKSPORTINING BARQAROR DIVERSIFIKATSIYASI: HUDUDIY KONSENTRATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI.....	555
Sayfullayeva Madina Sirojiddinovna	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI KREDITLASH MODELLARI VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	565
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich	
JAHON IQTISODIYOTI GLOBALLASHUVINING HARAKATLANTIRUVCHI OMILLARI, BELGILARI VA SHAKLLARI.....	575
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna	
DAVLAT MOLIYAVIY BOSHQARUVIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: SUN'IY INTELLEKT VA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARINING QO'LLANILISHI.....	579
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich, Kustanbaeva Jansaya Marat qizi	
JAHON AMALIYOTIDA YASHIL XIZMATLAR KONSEPSIYASINING RIVOJLANISH BOSQICHLARI, YO'NALISHLARI VA LOKALLASHAYOTGAN INSTITUTSIONAL ASOSLARI.....	584
Y.M. Xalikov	
MILLIY IQTISODIYOTDA SAMARALI RAQOBAT.....	591
Karimova Iroda Abdusattarovna	
MEHMONXONALARDA SUV VA ENERGIYA RESURSLARINI BARQAROR BOSHQARISHNING TASHKILY-IQTISODIY JIHATLARI.....	598
Abbosova Sabina Hasan qizi	
KORXONALARDA DEBITORLIK VA KREDITORLIK QARZLARNI OPTIMALLASHTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	604
Mirzayev Ozod Furkatovich	
PAHTA SANOATINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ASOSIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH.....	611
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
РАЗВИТИЕ УРБАНИЗАЦИИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ.....	615
Салимова Юлдуз Исаковна	
UY-JOY FONDI BOSHQARUVINING TASHKILY-IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	624
Aminova Naima Umar qizi	
STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES.....	628
Sultonboyeva Munira Bahodirovna, Sultanova Kamila Muktorali Kizi	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING AHAMIYATI.....	636
Mullabayev Murod Farxodjonovich	
THE ROLE OF THE UZBEK LANGUAGE IN THE DIGITAL AGE.....	641
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA BOSHQARUV USULLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	646
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li	
RAQOBATBARDOSHLIKNI SHAKLLANTIRISH SHAROITIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	651
Kosbatirov Anvar Nurgaliyevich	
YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARINING ROLI VA ISTIQBOLLARI.....	657
Yakubova Samira Sabitdjanovna	
O'ZBEKISTONDA BANK AUDITI VA INVESTITSION FAOLLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK.....	660
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich, Muhammadjonova Iroda Bahodir qizi	
CORPORATE GOVERNANCE QUALITY, FOREIGN DIRECT INVESTMENT, AND ECONOMIC GROWTH: A PANEL ECONOMETRIC ANALYSIS OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES (2003–2024).....	664
Yusufjon Po'latov	
AGRAR MAHSULOTLARNI QAYTA ISHLASH SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	
Sheraliyev Axror Sodiqovich, Ne'matov Javohir Zoxidjon o'g'li	
GANDBOL BILAN SHUG'ULLANUVCHI CHIZIQ O'YINCHISINI O'YIN JARAYONIDAGI TEXNIK-TAKTIK TAYYORGARLIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH SAMARADORLIGI.....	677
R.O. Obloberdiyeva	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI TO'LOV QOBILİYATI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINING IQTISODIY MOHIYATI VA XUSUSIYATLARI.....	683
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING TO'LOV QOBILİYATLARINI OSHIRISH MEKANIZMLARI VA UNING NAZARIY JIHLTLARI.....	689
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich, Ishbekova Lobar Yunusxonovna	
QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARI.....	694
Kenjayev Toshbolta Aminovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MILLIY TO'LOV INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH.....	702
Ismailova Nasiba Komildjanovna	
КЭРРИ-ТРЕЙД В ЭПОХУ ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ ШОКОВ: УРОКИ БЛИЖНЕВОСТОЧНОГО КОНФЛИКТА.....	708
Сулейманов Ильнур Радикович	
O'ZBEKISTONDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RESIRKULYATSION AKVAKULTURA TIZIMLARINING (RAS) STRATEGIK AHAMIYATI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	715
Nazokat G'ulomova	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	719
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALOQA XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTIONAL VA METODOLOGIK ASOSLARI.....	724
Xazratov Abror Panjiyevich	
AUDITORLIK DALILLARI VA ULARNI HUIJATLASHTIRISH JARAYONINING MUHIM JIHLTLARI.....	730
G'aniev Z.U.	

AUDITORLIK DALILLARI VA ULARNI HUJJATLASHTIRISH JARAYONINING MUHIM JIHATLARI

G'aniev Z.U.

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

“Moliyaviy hisob va hisobot” kafedrası dotsenti, PhD

E-mail: zafarganiyev24@gmail.com

Tel: +998 99 9402288

Annotatsiya: Ilmiy maqolada auditorlik dalillarini olish, auditorlik tashkiloti tomonidan to'plangan ma'lumotlarning sifati hamda audit qilinayotgan subyektning moliyaviy holatiga baho berish, shuningdek, ularni xalqaro standartlar asosida hujjatlashtirish bo'yicha xulosalar, ilmiy taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: aksiyadorlik jamiyati, auditorlik tashkiloti, auditorlik faoliyati, auditorlik dalillari, tahliliy amallar, auditorlik tanlovi.

Annotation: The scientific article presents findings, scientific proposals and recommendations for obtaining audit evidence, assessing the quality of data collected by the audit organization and the financial condition of the audited entity, as well as documenting them based on international standards.

Keywords: joint-stock company, audit organization, audit activity, audit evidence, analytical procedures, audit sampling.

Аннотация: В научной статье представлены выводы, научные предложения и рекомендации по получению аудиторских доказательств, оценке качества данных, собранных аудиторской организацией, а также финансового состояния аудируемого субъекта, их документированию на основе международных стандартов.

Ключевые слова: акционерное общество, аудиторская организация, аудиторская деятельность, аудиторские доказательства, аналитические процедуры, аудиторская выборка.

KIRISH

Auditorlik hujjatlarining muhimligi bir qator omillar va, birinchi navbatda, auditorning fikrini tasdiqlaydigan, shuningdek, auditorlik tartib-taomillarini bajarish bosqichlarini ochib beradigan dalillarni taqdim etish zarurati bilan asoslanadi. Shuningdek, auditorlik hujjatlari tekshiruvning audit faoliyati sifati ichki va tashqi nazorati nuqtai nazaridan belgilangan standartlarga muvofiq amalga oshirilgani haqida ma'lumotlardan iborat bo'ladi. O'zbekistonda auditorlik faoliyati amaliyotida ishchi hujjatlar tuzilmasi, miqdori va shakliga taalluqli muammolar doimo dolzarb bo'lib kelgan, chunki auditorlik faoliyati subyektlarining ko'rsatilayotgan xizmatlari sifatining tashqi tekshiruvi ko'rsatilgan hujjatlarda ma'lumotlarni ochib berish to'liqligiga va yetarli ekanligiga ham qaratilgan. Bunda me'yoriy-huquqiy tartibga solish va amalga oshirish nuqtai nazaridan XAS qo'llanishi hujjatlashtirish jarayonini yengillashtirdi va uni ichki va tashqi sifat nazoratida yanada shaffoflashtirdi.

Xalqaro audit standartlari turli vaziyatlarda ma'lumot to'plash va auditorlik hujjatlarini aks ettirish, boshqa standartlar bandlari bilan bog'lash xususiyatlarini aniq va batafsil ochib beradi, bu esa ularning yaqqol afzalligi hisoblanadi. Bunda XASda ishchi hujjatlar hajmi va mazmunini belgilashda o'zining professional mulohazalariga qarab ish tutish borasida to'g'ridan-to'g'ri ko'rsatma bor.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekiston Respublikasida iqtisodiyotni modernizatsiyalashtirish sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining moliyaviy hisobotlarni tashqi audit tomonidan auditorlik tekshiruvining o'tkazilishi masalasi dolzarb hisoblanadi. Shu sababli mamlakatimizda tashqi audit xizmati natijalarini rasmiylashtirish va uni tegishli xalqaro standartlarga mos holda tuzish zarurati paydo bo'ladi.

Auditorlik tekshiruvlarini xalqaro standartlarga moslash, auditorlik hisobotlari va xulosasining sifati oshirish bevosita auditorlik dalillariga bog'liqdir. Auditorlik dalillarining yetariligi va mosligi tekshiruv sifatining oshishini ta'minlaydi.

Zamonaviy adabiyotlarda “Audit dalillari” tushunchasiga turli xil yondashuvlar mavjud.

Birinci yondashuv; S.M.Bichkovaning fikricha - audit dalillari “fakt” va “jarayon” sifatida ko‘rib chiqiladi. Dalillar - bu boshqa bir fakt yoki jarayon borligini tasdiqlash yoki rad etish uchun xizmat qilishi, moliyaviy hisobotning ishonchligi to‘g‘risida xulosani shakllantirishga imkon beradigan aniq bir haqiqat to‘g‘risida ma‘lumot olishi mumkinligini anglatadi.

Ikkinchi yondashuv - audit dalillari ma‘lumot manbai hisoblanadi. V.B Ivashkevich fikriga ko‘ra “audit dalillari buxgalteriya hisobining tekshiruvi natijasida olingan ma‘lumotlarning hujjatlashtirilgan manbalari”¹.

Uchinchi yondashuv - J. Robertson quyidagi ta‘rifini beradi; “audit dalillari bu - auditorning ma‘lumot olishdagi harakatlarini belgilaydi, ya‘ni auditorlarning fikriga ta‘sir qiladigan va ularning qarorlarini aniqlaydigan ma‘lumotdir”².

XAS № 500- “Auditorlik dalillari” nomli standartda auditorlik dalillariga quyidagicha ta‘rif berilgan: “Auditorlik dalili – Auditorlik fikri uchun asos bo‘lgan xulosalarga erishishda auditor tomonidan foydalanilgan ma‘lumot. Auditorlik dalili moliyaviy hisobotlar uchun asos bo‘lgan buxgalteriya yozuvlari va boshqa ma‘lumotlardan tashkil topadi”³.

Iqtisodchi olim I.Qo‘ziyevning fikricha, “Auditorlik dalillari – auditorlik tashkiloti tomonidan auditorlik tekshiruvi vaqtida yig‘ilgan va auditorlik xulosasini asoslovchi buxgalteriya hisobi ma‘lumotlari, analitik schyotlar qoldiqlari, boshlang‘ich hujjatlar va yig‘ma registrlar, boshqa auditor tomonidan to‘plangan axborotlar hisoblanadi”⁴.

S.M.Bichkova va Ye.Yu.Itigilova tomonidan quyidagicha fikr bildirishgan: “Auditorlik dalillari yetarli va maqsadga muvofiq bo‘lishi muhim hisoblanadi. Chunki ushbu ko‘rsatkichlar qanchalik to‘planishi auditni rejai va auditorlik tekshiruvlarining summasiga ham ta‘sir qiladi. Chunki auditorlik dalillari yetarli bo‘lishi audit xulosasi qanday bo‘lishi kerakligiga bevosita bog‘liq hisoblanadi.”⁵

Demak shunday qilib, bizning fikrimizcha auditorlik dalillari- auditorlik xulosasini ifoda etish uchun asos bo‘ladigan buxgalteriya hisobini tashkil etish, boshlang‘ich hisob va umumlashtiruvchi axborotlar, moliyaviy hisobotni tuzish uchun asos bo‘lgan ma‘lumotlar va schyotlarning qoldiqlari, biznes-reja axborotlari, tashqi axborot manbalaridan olingan ma‘lumotlar va buxgalteriya hisobiga taalluqli bo‘lmagan axborotlar hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda auditorlik dalillarini olish, baholash va hujjatlashtirish jarayonining nazariy-uslubiy hamda amaliy jihatlarini o‘rganishga qaratilgan kompleks yondashuvdan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida auditning xalqaro standartlari, xususan, AXS 500 “Auditorlik dalillari” va AXS 230 “Auditni hujjatlashtirish” standartlarida belgilangan talablar ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilindi.

Maqolada ilmiy abstraksiyalash, tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil, mantiqiy umumlashtirish, hujjatli tahlil va ilmiy manbalarni o‘rganish usullaridan foydalanildi. Auditorlik dalillarining yetariligi, mosligi, ishonchligi hamda ularni audit faylida aks ettirish tartibi xalqaro standartlar va ilmiy adabiyotlarda berilgan yondashuvlar asosida o‘rganildi.

Shuningdek, tadqiqotda auditorlik tashkilotlari tomonidan ish hujjatlarini shakllantirish, audit dalillarini tizimlashtirish, auditorlik xulosasini asoslash hamda sifat nazorati talablariga rioya etish bilan bog‘liq masalalar tahlil qilindi. Mavjud nazariy qarashlar va xalqaro standartlar talablari asosida auditorlik dalillarini hujjatlashtirish jarayonining muhim jihatlari umumlashtirilib, ilmiy xulosa va takliflar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Auditorlik dalillari haqida xalqaro standartlarda batafsil to‘xtalib o‘tilgan. Auditning xalqaro standartlari — AXS (International Standards on Auditing — ISAs)da standartlashtirish obyekti sifatida V — “Auditorlik dalillari” (500–599) nomli maxsus bo‘lim ajratilgan. Ushbu bo‘lim 9 ta standartni o‘z ichiga oladi.

O‘zbekiston Respublikasida esa shu vaqtgacha qabul qilingan auditorlik faoliyati milliy standartlaridan 6 ta standart ishlab chiqilgan.

1 Бычкова, С.М. Доказательства в аудите / С.М. Бычкова. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 176 с

2 Ивашкевич, В.Б. Завершающая стадия аудиторской проверки / В.Б. Ивашкевич // Аудиторские ведомости – 2007. – №11. – С. 3–7

3 Робертсон, Дж. Аудит / Дж. Робертсон. – М.: KPMG, Аудиторская фирма «Контакт», 1993. – 496 с

4 Auditning xalqaro standarti 500-“Auditorlik dalillari”

5 Qo‘ziyev I.N. Auditorlik hisobotlarini tuzish va ularni umumlashtirish: nazariya va metodologik masalalar. Monografiya. –T.: “IQTISOD-MOLIYA”, 2015. 58-bet

Auditorlik dalillarini olishda moliyaviy hisobotning asosi bo'lgan boshlang'ich hujjatlar va buxgalterlik yozuvlari, shuningdek, boshqa manbalardan olingan tasdiqlovchi ma'lumotlardan foydalaniladi. Auditorlik dalillari yetarli va mos bo'lishi kerak.

Auditorlik tashkiloti yetarli va asoslangan holda xulosa berish uchun auditorlik dalillarini to'plash jarayonida, bizning fikrimizcha, quyidagi omillarga asosiy e'tibor qaratishi lozim, deb o'ylaymiz:

- aksiyadorlik jamiyatining buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisoboti va jamiyatda tashkil etilgan ichki audit hamda ichki nazorat tizimi xarakteri, shuningdek, ichki auditning mustaqilligi va nazorat riskini baholash jarayoniga baho berish;

- auditorlik tashkiloti tomonidan bajariladigan auditorlik amallari va audit ishlarining hajmi;

- auditorlar tomonidan to'plangan auditorlik dalillarining ma'lumot manbasi va ularning ishonchligini dalillar bilan isbotlash.

“Auditorlik dalillari” nomli auditorlik faoliyati milliy standarti 4-bandida keltirilgan qoidaga ko'ra, auditorlik dalillarini olishda moliyaviy hisobotning asosi bo'lgan boshlang'ich hujjatlar va buxgalteriya yozuvlari, shuningdek, boshqa manbalardan olingan tasdiqlovchi ma'lumotlardan foydalaniladi.

Auditorlik amallari auditorlik tashkilotining moliyaviy hisobotda xato-kamchiliklar mavjud yoki mavjud emasligini aniqlash uchun auditorlik dalillarini olish maqsadida bajaradigan amallarini ifodalaydi.

Aksiyadorlik jamiyatlarida auditorlik amallarini bajarishda quyidagi masalalarga alohida e'tibor berilishi lozim, deb o'ylaymiz:

- tekshirilayotgan moliyaviy hisobotlarda hisobot davri yakunlangan sanada majburiyatlar va aktivlarning mavjudligini nazorat qilish;

- aksiyadorlik jamiyati moliyaviy hisobotida moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida aktivlar, majburiyatlar, xo'jalik operatsiyalari va hodisalarning to'liq aks ettirilishini ko'rib chiqish;

- aksiyadorlik jamiyati moliyaviy holatida aktivlar, kapital va majburiyatlarning mos qiymatlarda aks ettirilishi;

- moliyaviy hisobot shaklida aksiyadorlik jamiyatining hisobot davrida sodir bo'lgan xo'jalik operatsiyalari o'z ifodasini topganligi va hodisalarning aniq summalari aks ettirilganligi nazoratini tashkil qilish;

- moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida daromad va xarajatlarning tegishli davrlarda aks ettirilishini tekshirish.

Auditorlik dalillarining yetarliligi auditorlik tashkilotiga fikr bildirish uchun zarur bo'lgan auditorlik dalillarining miqdoriy o'lchamini (chegarasini) ifodalaydi.

Auditorlik dalillarining mosligi auditorlik tashkilotining fikr bildirishida auditorlik dalillarining ahamiyati va ishonchligini (aniqligini) bildiruvchi auditorlik dalillarining sifat o'lchamini ifodalaydi.

Auditorlik dalillari, agar hujjatlar va aktivlar, xususi kapital hamda majburiyatlarning haqiqiy holati bilan tasdiqlansa, ishonchli hisoblanadi.

“Auditni hujjatlashtirish” 230-son AXSning 6-bandida belgilab qo'yilganki, auditor hujjatlari — bajarilgan auditorlik amallari, olingan tegishli auditorlik dalillari va auditor erishgan xulosalarning yozma shaklda qayd qilinishi. Ayrim hollarda “ish hujjatlari” yoki “ish qog'ozlari” kabi atamalar ham ishlatilishi mumkin⁶.

1. Ish hujjatlari quyidagi holatlarda qo'llanadi:

- auditni rejalashtirish va bevosita o'tkazishda;

- bajarilgan ishni joriy nazorat qilish jarayonida;

- auditorning fikrini tasdiqlaydigan dalillarni qayd qilishda.

Muayyan auditorlik topshirig'i bo'yicha ish hujjatlari “audit fayli”ga birlashtirilishi mumkin.

“Audit fayli” — bu muayyan kelishuvga tegishli audit hujjatlarini o'z ichiga oladigan yozma ma'lumotlardan tashkil topgan bir yoki bir nechta papkalar, elektron yoki boshqa shakldagi ma'lumot saqlash vositasidir.

Ish hujjatlariga talablar auditni to'liq tushunishni ta'minlash uchun yetarlicha to'liq va batafsil shaklda ifodalangan bo'lishi lozim.

Bunda ish hujjatlari:

- kelgusi auditorlik tekshiruvlari uchun uzluksiz ahamiyatli bo'lgan masalalar bo'yicha hujjatlarni saqlashi;

- auditni samarali rejalashtirishga yordam berishi;

- auditorlik guruhi a'zolarining hisobdorligini ta'minlashi;

- auditorlar ish sifatining ichki va tashqi nazoratini o'tkazish uchun imkoniyat yaratishi lozim⁷.

AXSga muvofiq ish hujjatlariga qo'yiladigan talablar 1-jadvalda tizimlashtirilgan va aks ettirilgan.

6 Бычкова С.М., Итыгилова Е.Ю. Международные стандарты аудита. М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. 432с. С.202

7 230-son AXS “Auditni hujjatlashtirish” ning 6 bandi

1-jadval
Auditorning ish hujjatlariga qo'yiladigan talablar⁸

Ish hujjatlariga talab	Talab mazmuni
Zamonaviylik	Ish hujjati o'z vaqtida, ya'ni bevosita audit tartib-taomillari yakun topishi bilan tuzilgan bo'lishi lozim. Sifat nazorati xalqaro standarti (SNXS) 1 ⁹ audit faylini o'z vaqtida shakllantirish tartib-taomillari va siyosati belgilash bo'yicha auditorlik tashkilotlariga talablardan iborat. Ko'rsatilgan standartga muvofiq, auditorlik xulosasi tuzilgan sanadan keyin 60 kunlik davr odatda uning davomida yakuniy audit fayli shakllantirish mumkin bo'lgan yakuniy muddat hisoblanadi. Garchi SNXS1 talabi qat'iy majburiy bo'lmasada, audit fayli shakllantirishni o'z vaqtida yakunlash uchun ko'rsatilgan muddatdan o'tib ketmagan ma'qul. Ish hujjatlarini ish tugagandan so'ng tayyorlash tavsiya etiladi, chunki bu ularning aniqligi va to'liqligiga ta'sir qilishi mumkin. Ushbu qoida nafaqat auditorlar intizomini kuchaytiradi, balki topshiriqni bajarish sifatini yaxshilaydi.
Yetarililik va to'liqlik	Ish hujjatlari auditning barcha tafsilotlarini to'liq oshkor etmasligi kerak. Ularning boshqa auditorlar va tekshiruvchilar uchun tushunarli bo'lishi va bajarilgan ishlar to'g'risida tasavvur hosil qilishi juda muhimdir.
Rasmiylashtirish tartibi	Ish hujjatlari qog'oz va elektron shaklda topshirilishi mumkin. Ish hujjatlarini taqdim etishni tanlash auditorlarga bog'liq. Qoidaga ko'ra, auditorlik tashkilotlarida auditorning ish hujjatlari tekshirish bosqichlari va obyektlariga muvofiq tipologizatsiya qilinadi va kodlanadi, bu esa kerakli hujjatlarni topishda qulaylikni ta'minlaydi.
Ierarxiya	Ish hujjatlari auditorlik guruhi a'zolarining hisobdorligini ta'minlashi kerak
Muayyan audit topshirig'iga muvofiqlik	Ish hujjatlari guruhlangan va har bir auditning yoki auditorlik majburiyatining xususiyatlarini o'chadigan tarzda taqdim etilishi kerak, shuning uchun har bir auditorlik tashkilotida tasdiqlangan shablonlarni ishlatish har doim ham o'zini oqlayvermaydi. Ehtimol, muayyan vazifalarning xususiyatlari (audit topshirig'ining predmeti, tashqi foydalanuvchilarning axborot-tahliliy ehtiyojlari, auditning muhim masalalarini oshkor etish va boshqalar) aniq hujjatlarni ishlab chiqishni talab qilishi mumkin.

Auditning xalqaro standarti quyidagilarni hujjatlashtirish zarurligini belgilab beradi:

- ko'rib chiqilgan moddalar va masalalarning asosiy xususiyatlari;
- audit davomida o'rganilgan muhim masalalar va auditor tomonidan qilingan xulosalar;
- tekshiruv davomida qilingan standartlar tamoyillaridan chekinish;
- audit hujjatlarini shakllantirgan va tekshirgan shaxslar haqida ma'lumot.

Bundan tashqari, 230-son AXSning 3-bandida aytilganki, auditor tadbirkorlik subyekti yozuvlarining, masalan, ahamiyatli va o'ziga xos shartnomalar hamda kelishuvlarning ko'chirmasi yoki nusxalarini auditni hujjatlashtirishning qismi sifatida keltirishi mumkin. Bunda ish hujjatlari tadbirkorlik subyekti buxgalteriya yozuvlarining o'rnini bosmaydi.

Masalan, ish hujjatlari tarkibiga mazmunan zarurat bo'lmagan birlamchi hujjatlar nusxalarini kiritmaslik maqsadga muvofiq. Ish hujjatlarini tayyorlash va tekshirish samaradorligini oshirish maqsadida auditorlik tashkilotida namunaviy hujjatlar shakllarini ishlab chiqish tavsiya etiladi, masalan, ish hujjatlari audit fayli (papka) standart strukturasi, blanklar, so'rovnomalalar, namunaviy xatlar va murojaatlar va h.k.

Ta'kidlash joizki, xorijiy mamlakatlarda ish hujjatlarining unifikatsiya qilingan shakllari ko'zda tutilmagan, shu sababli har bir audit kompaniyasining hujjatlar ro'yxati mustaqil ravishda belgilanadi, lekin shu bilan bir paytda xalqaro standartlarga rioya qilish auditga yondashuvni, mos ravishda, ish hujjatlari tarkibi va strukturasi yondashuvni yagona shaklga keltirish imkonini beradi.

AXSga muvofiq audit faylini shakllantirish tartibini batafsilroq ko'rib chiqib, bir qator afzalliklarni qayd etish zarur. Xususan, ko'plab standartlar "Audit hujjatlari" alohida bandidan iborat bo'lib, unda muayyan masala bo'yicha auditor qaysi ish hujjatlarini shakllantirishi zarur ekanligi batafsil bayon qilingan. Xalqaro standartlarda ko'rib chiqilgan tekshiruvlarning asosiy bosqichlari bo'yicha ish hujjatlarini tizimlashtirish 2-jadvalda aks ettirilgan.

8 230-son AXS "Auditni hujjatlashtirish" 2-3 bandlari

9 Sifat nazoratining xalqaro standarti (SNXS) 1 "Moliyaviy hisobotlar auditini va ularni ko'rib chiqish, ishonch bildirish va turdosh xizmatlar ko'rsatish bo'yicha boshqa kelishuvlarni bajaruvchi auditorlik tashkilotlarida sifat nazorati". URL: <http://minfin.ru/ru/performance/audit/standarts/> international/documents

2-jadval

Audit faylida mavjud asosiy ma'lumotlar (AXSga muvofiq)

Shartnomadan oldingi bosqich va auditni rejalashtirish bosqichi	Auditorlik dalillari to'plash bosqichi	Auditorlik fikri shakllantirish va auditorlik xulosasi tayyorlash bosqichi
1. Auditorlik shartnomasi bo'yicha kelishuv xati (ISA 210)	1. Muhim buzib ko'rsatishlar baholangan riskiga javoban umumiy xarakterli auditorlik amallari, shuningdek, bajarilgan qo'shimcha auditorlik amallari xarakteri, muddati va hajmi (AXS 330)	1. Audit o'tkazish jarayonida aniqlangan buzib ko'rsatishni tahlil qilish. Muayyan turdagi operatsiyalar, hisoblardagi qoldiqlar yoki agar mavjud bo'lsa, ularni ochish uchun ahamiyatlilik darajasi yoki darajalaridan oshganligini baholash. Tuzatilmagan buzib ko'rsatishlarning asosiy koeffitsientlarga yoki tendensiyalarga va qonunchilik talablariga rioya qilinishiga ta'sirini baholash (AXS 450)
2. Tegishli axloqiy talablarga rioya etilishi munosabati bilan aniqlangan muammolar va ularni yechish yo'llari Muayyan audit topshirig'i bo'yicha mustaqillik talablariga rioya qilinishi masalasi bo'yicha xulosalar. Mijozni qabul qilish, mijoz bilan munosabatlarni va audit kelishuvlari ustida ishni davom ettirish xususida chiqarilgan xulosalar. Audit kelishuvini bajarish jarayonida olingan maslahatlar xususiyati va ko'lami, shuningdek bunday maslahatlar asosida chiqarilgan xulosalar	2. Audit strategiyasi, rejasi va dasturiga kiritiladigan o'zgarishlar (AXS 300)	2. Korporativ boshqaruv uchun javobgar ma'lum bir masalalar haqida shaxslarni yozma ravishda xabardor qilish (AXS 260, 265)
3. Audit strategiyasi, audit rejasi, audit dasturlari (AXS 300)	3. Auditor tomonidan eng muhim audit masalalari bo'yicha qilingan xulosalar, shu jumladan xatolar va noan'anaviy holatlar va bu bilan bog'liq auditor tomonidan ko'rilgan harakatlar to'g'risida ma'lumot (AXS 540, 550, 600, 610 va b.)	3. Auditorlik xulosasi (AXS 700–810)
4. Tashkilot va uning muhiti haqida, shuningdek ichki nazorat tizimining har bir tarkibiy qismi haqida olingan bilimning eng muhim elementlari. Risklarni baholash tartib-taomillari, muhim buzib ko'rsatishning aniqlangan va baholangan risklari (AXS 315)	-	-
5. Muhimlik darajasini hisob-kitob qilish va uni taqsimlash (AXS 320)	-	-

Shunga e'tibor qaratish kerakki, auditorlik tekshiruvining asosiy bosqichlari shartli ravishda ajratilgan, masalan, standartlarga muvofiq audit jarayonlarini rejalashtirish butun audit davomida amalga oshiriladi.

Xorijiy olimlar auditorlik kompaniyalari va auditorlariga joriy va doimiy audit fayllarini tuzishni tavsiya etadilar.

Joriy audit bilan bog'liq yangilangan yoki dastlabki ma'lumotlarni saqlash uchun auditor tomonidan shakllantirilgan doimiy fayl kerak. Ushbu fayl deyarli o'zgarimas ma'lumotlarni o'z ichiga oladi va uzoq vaqt davomida o'z ahamiyatini yo'qotmaydigan tegishli ma'lumot manbai hisoblanadi.

Doimiy faylga quyidagi ish hujjatlari kiritilishi mumkin:

- iqtisodiyot subyekti faoliyatining qonuniyligini tavsiflovchi hujjatlar: davlat ro'yxatidan o'tganligi to'g'risidagi guvohnoma, ustav va unga kiritilgan o'zgartirishlar, faoliyatning ayrim turlari bilan shug'ullanish huquqini beradigan litsenziyalar va boshqalar;

- iqtisodiyot subyekti to'g'risidagi ma'lumotlar: moliya-xo'jalik faoliyati tarixi, umumiy strukturasi, boshlang'ich kapital manbalari va boshqalar;

• hisob va ichki nazoratni tashkil etish jarayoni to'g'risidagi ma'lumotlar: hisob siyosati bo'yicha buyruqlar, hisob va tahlilni avtomatlashtirish to'g'risidagi umumiy ma'lumotlar, schyotlar ishchi rejasi, ichki nazorat tizimini tashkil etish to'g'risidagi ma'lumotlar;

• oldingi davr uchun auditorlik xulosalari.

Audit hujjatlariga yakuniy bosqichda kiritilishi mumkin bo'lgan o'zgarishlar faqat ma'muriy xarakterga ega bo'lishi mumkin, masalan, eskirgan hujjatlashtirishni o'chirish yoki tashlab yuborish, auditorning ish hujjatlarini saralash, tartiblashtirish va kesishgan murojaatlash va h.k. (AXS 230ning A22-bandi). Auditor ish hujjatlarini umumiy faylga to'playdi va yakuniy fayl yaratish ma'muriy jarayonini xulosa sanasidan keyin belgilangan muddatda tugallaydi. Auditorlik hujjatining yakuniy shakllanishini tugatish muddati audit xulosasi olingan sanadan keyin 60 kunni tashkil qiladi (SNXS 1ning A54-bandi). Audit fayli to'liq shakllantirib bo'lingandan keyin to saqlash muddati yakunlangunga qadar undan birorta hujjatni o'chirish taqiqlanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Auditorlik dalillari auditorlik xulosasini ifoda etish uchun asos bo'ladigan buxgalteriya hisobini tashkil etish, boshlang'ich hisob va umumlashtiruvchi axborotlar, moliyaviy hisobotni tuzish uchun asos bo'lgan ma'lumotlar va schyotlarning qoldiqlari, biznes-reja axborotlari, tashqi axborot manbalaridan olingan ma'lumotlar va buxgalteriya hisobiga taalluqli bo'lmagan axborotlar hisoblanadi. Ushbu ma'lumotlar auditorlik xulosasini ifoda qilish uchun yetarlicha asos bo'lib xizmat qilishi lozim. Albatta, ushbu dalillarni to'plash bilan birga ularga analitik ishlov berish, ularni tahlil qilish va tegishli xulosa qilish kerak. Shu maqsadda auditorlik amallarini ko'rib chiqish zaruriyati vujudga keladi.

Audit kelishuvlari bo'yicha hujjatlarni saqlash muddati, odatda, auditor hisoboti sanasidan boshlab besh yildan kam bo'lmasligi lozim. Sifat nazoratining xalqaro standarti 1-son auditorlik tashkilotining audit hujjatlariga egalik huquqini tan oladi va auditorning ish hujjatlarida mavjud ma'lumotlarni ochish faqat auditorlik tashkiloti hamda uning xodimlarning mustaqillik talabiga zid kelmagan hollarda o'rinli bo'lishi mumkinligini ta'kidlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Auditning xalqaro standarti 500 "Auditorlik dalillari" (ISA 500 "Audit Evidence").
2. Auditning xalqaro standarti 230 "Auditni hujjatlashtirish" (ISA 230 "Audit Documentation").
3. Бычкова С.М. Доказательства в аудите. — М.: Финансы и статистика, 1999. — 176 с.
4. Бычкова С.М., Итыгилова Е.Ю. Международные стандарты аудита. — М.: ТК Велби; Проспект, 2008. — 432 с.
5. Ивашкевич В.Б. Завершающая стадия аудиторской проверки // Аудиторские ведомости. — 2007. — № 11. — С. 3–7.
6. Робертсон Дж. Аудит. — М.: KPMG; Аудиторская фирма "Контакт", 1993. — 496 с.
7. Sifat nazoratining xalqaro standarti 1 "Moliyaviy hisobotlar auditi va ularni ko'rib chiqish, ishonch bildirish va turdosh xizmatlar ko'rsatish bo'yicha boshqa kelishuvlarni bajaruvchi auditorlik tashkilotlarida sifat nazorati" (SNXS 1).
8. Qo'ziyev I.N. Auditorlik hisobotlarini tuzish va ularni umumlashtirish: nazariya va metodologik masalalar. Monografiya. — T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2015. — 58-b.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 5 (3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>